

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 276

Lausunto työ- ja elinkeinoministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

TRE:3664/14.05.00/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Teppo Rantanen

Valmistelijan yhteystiedot

Työllisyysjohtaja Regina Saari, puh. 050 346 9603, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Kaupunginlakimies Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Työ- ja elinkeinoministeriölle annetaan liitteen mukainen Tampereen kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden työllisyysjohtaja Regina Saarelle. Hän oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Tampereen kaupungin lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi. Lausuntoa on pyydetty 27.6.2022 mennessä. Lausunnot annetaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, jossa säädettäisiin kunnan järjestämistä työvoimapalveluista ja niihin liittyvistä tehtävistä. Nykyinen laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta kumottaisiin. Vastuu työnhakijoille sekä yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirrettäisiin pääosin kunnille. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostaisivat kunnille uuden valtionosuustehtävän. Työttömyysetuuksien rahoitusvastuita uudistettaisiin siten, että kunnan rahoitusvastuu laajenisi työmarkkinatuen lisäksi koskemaan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa. Lisäksi rahoitusvastuu alkaisi nykyistä työmarkkinatuen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

rahoitusvastuuta aikaisemmin ja kasvaisi portaittain työttömyyden pitkittyessä. Kunnan rahoitusvastuu ei myöskään katkeaisi työttömyysturvalaissa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen ajalta kuten nykyisin. Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä kunnille, kunnilla olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa työttömyysetuuksista syntyvään rahoitusvastuuseen järjestämällä työttömille palveluja, jotka johtavat tehokkaasti työllistymiseen avoimille työmarkkinoille.

Valtiolla olisi jatkossakin kokonaisvastuu työllisyydestä ja työvoimapalvelujärjestelmän valtakunnallisesta toimivuudesta. Valtio vastaisi kuntien työllisyydenhoidon tehokkuuden seurannasta ja arvioinnista sekä laillisuusvalvonnasta. Valtio tarjoaisi työvoimapalveluihin liittyvät valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut sekä ylläpitäisi valtakunnallisia tietovarantoja. Valtion paikallisviranomaisina toimivat työ- ja elinkeinotoimistot lakkautettaisiin ja niiden nykyisin hoitamat tehtävät, joita ei ehdoteta siirrettäväksi kunnille, sijoitettaisiin valtionhallinnon sisällä uudelleen pääosin KEHA-keskuksen tehtäviksi. Poikkeuksena olisivat työ- ja elinkeinotoimiston nykyisin hoitamat työntekijän oleskeluluvan osalupaan liittyvät tehtävät, jotka siirrettäisiin Maahanmuuttovirastolle.

Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta kumottaisiin ja korvattaisiin uudella lailla työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta.

Tampereen kaupungin lausunnon mukaan esityksen tavoitteet ovat hyvät ja kaupunki kannattaa kuntapohjaiseen työvoimapalvelumalliin siirtymistä. Tampereen kaupunki nostaa kuitenkin esiin huolen siitä, että esityksen mukaan työvoimapalvelujen järjestämistehtävää ollaan tosiasiallisesti siirtämässä suurelta osin kuntien sijasta yhteistoiminta-alueille. Esityksestä poiketen järjestämisvastuu työvoima- ja yrittäjäpalveluista tulee olla jokaisella kunnalla. Silloin myös menot ja tulot kohdentuvat järjestäjälle eli jokaiselle kunnalle. Tampereen kaupunki pitää hyvänä mallia, jossa kunta voi järjestää palvelut itsenäisesti, jos sen työvoiman määrä olisi vähintään 20 000 henkilöä, mutta kaikkien sellaisten kuntien, joiden työvoiman määrä jää alle 20 000 henkilön tulisi sopia tehtävien hoitamisesta yhteistoiminnassa jonkun muun tai muiden kuntien kanssa. Kuntien tulee voida sopia itsehallintonsa nojalla työvoimapalvelujen järjestämisvastuunsa toteuttamisesta kuntalain (410/2015) 8 luvun mukaisia kaikkia yhteistoimintamuotoja käyttäen.

Tampereen kaupunki pitää tärkeänä, että uudistuksessa toteutuu sille tavoitteeksi asetettu kustannusneutraliteetti niin siirtyvien palvelujen ja tehtävien kuin työttömyysturvan kannustinjärjestelmän kompensaaation osalta. Kaupunki esittää huolensa, että tämä tavoite ei ole kaikin osin toteutumassa.

Esityksen mukainen kuntien ohjausjärjestelmä ei ole kuntien itsehallinnon kannalta tarkoituksenmukainen. Tampereen kaupunki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

esittää, että ohjausjärjestelmään säädetään poikkeus kuuden suurimman kaupungin kohdalla ja nämä kaupungit katsotaan erityistehtävälueilleksi, joilla on kansallinen elinvoimatehtävä.

Palveluiden osalta lakiluonnos vastaa pääosin nykyistä lainsäädäntöä ja nyt käytössä olevat työ- ja elinkeinotoimiston palvelut siirtyvät uudelle työvoimaviranomaiselle. Tampereen kaupunki odottaa lähitulevaisuudessa toteutettavaa palvelureformia, joka mahdollistaisi laissa säädettyjen palveluiden laaja-alaisen, ketterän ja räätälöidyn kehittämisen suhteessa muuttuviin asiakas- ja työmarkkinatilanteisiin. Palvelureformin yhteydessä tulisi välttää ylisääntelyä. Tampereen kaupunki kiinnittää huomiota tietosuojasääntelyn epätarkoituksenmukaisuuteen vaikuttavan asiakaspalvelun järjestämisessä. Riittävä asiakastietojen luovuttaminen tulee mahdollistaa vähintään My data -periaatteella.

Tampereen kaupunki kantaa huolta siitä, että TE2024-uudistuksen hyödyt ovat vaarassa jäädä toteutumatta, ellei KEHA-keskuksen hallinnoima TE-digi-hanke etene samanaikaisesti. Kunnille tulee myös antaa edellytykset rakentaa omia digitaalisia ratkaisujaan paremman asiakaspalvelun, palvelukohtaannon, vaikuttavuuden osoittamisen ja tiedolla johtamisen toteuttamiseksi.

Kuntiin liikkeenluovutuksena valtiolta siirtyvän henkilöstön osalta Tampereen kaupunki korostaa riittävää ja hyvää yhteistyötä valtion eri virastojen ja kuntien kesken koko muutosprosessin ajan.

Lausunto kokonaisuudessaan on asian liitteenä.

Hallintosäännön 15 §:n 29) kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää strategisesti merkittävien, koko kaupunkia koskevien lausuntojen antamisesta.

Tiedoksi

Teppo Rantanen, Regina Saari, Atte Viinikka, Tuula Mikkonen

Liitteet

1 Tampereen kaupungin lausunto TE-palvelujen siirto kunnille

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 28.6.2022.2022 www.tampere.fi

Päätös on annettu tiedoksi sähköisesti 28.6.2022.

Tampere
28.06.2022

Elina Nikkilä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§276

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)